

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát
Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1913/24-E
Sp. zn. ČŠIE-S-314/24-E

Název	Základní škola a Mateřská škola Písečná, okres Ústí nad Orlicí
Sídlo	561 70 Písečná 2
E-mail	zspisec@orlice.cz
IČO	75 017 148
Identifikátor	650 046 463
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Bc. Eliška Vacková
Zřizovatel	obec Písečná
Místo inspekční činnosti	Písečná 2
Inspekční činnost na místě	6. až 8. 11. 2024

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonávané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Písečná, okres Ústí nad Orlicí (dále škola) vykonává činnost základní školy, mateřské školy, školní družiny a školní jídelny. Aktuálně se ve čtyřech třídách (spojena výuka druhého ročníku se třetím) základní školy (dále jen ZŠ) vzdělávalo

64 žáků 1. až 5. ročníku. V době inspekční činnosti bylo v mateřské škole (dále jen MŠ) zapsáno ve dvou třídách 40 dětí, z toho 15 dětí v posledním ročníku před nástupem do ZŠ. Přijímány jsou i děti mladší tří let. Do jednoho oddělení školní družiny bylo přihlášeno 30 žáků ZŠ.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka se při výkonu funkce opírá o nově zpracovanou koncepci (strategický plán) rozvoje školy, kdy cílený důraz klade především na pozitivní vztahy ve škole rodinného typu a vytváření dobrých podmínek pro individuální rozvoj žáků. V posledním období se vedení zaměřuje na cílené propojení předškolního a základního vzdělávání se snahou využít možnosti, které přináší společné soužití v jednom subjektu a v jedné budově. Přínosné a zřejmé je rovněž uplatňování poznatků z dalšího vzdělávání. V rámci minimálního počtu spolupracovníků vykonává i činnosti výchovného poradenství a prevence sociálně patologických jevů. Počínání ředitelky školy svědčí nejen o zodpovědném přístupu k plnění povinností spojených s řízením školy, ale i o úsilí zkvalitnit působení školy. V chodu školy se příznivě odráží každodenní osobní kontakt ředitelky školy se všemi zaměstnanci. Kolektiv pedagogických pracovníků ochotně spolupracuje a podílí se na zkvalitňování činnosti školy, vytváří příznivé pracovní klima. Zřejmá je také např. snaha o udržení dobrého jména školy, zvyšování prezentace školy na veřejnosti, vzájemnou propojenost činnosti MŠ a ZŠ i vytváření podnětného učebního prostředí.

Součástí řídicích procesů jsou jednání pedagogické rady a provozní porady za společné účasti pedagogických pracovníků MŠ i ZŠ, což umožňuje sjednocovat fungování obou škol. Řada problémů a rozhodnutí je vzhledem k malému kolektivu řešena neformálně během aktuálních rozhovorů mezi pedagogickými pracovníky ihned v případě potřeby. Kontrolní činnost, např. hospitační činnost je řešena v rámci nastavených priorit. Zlepšení vzdělávacího procesu ani účinnost z takto vyvozených závěrů ze zpětnovazebních činností nebyla zatím následně cíleně ověřována.

Chod MŠ je nadále v kompetenci zástupkyně, od minulé inspekční činnosti ale došlo k navýšení pedagogického sboru o jednu učitelku. To umožňuje efektivní rozložení jejich přímé pedagogické činnosti a působení dvou učitelek ve třídě v době hlavního vzdělávacího bloku. Výrazně se tak zlepšily podmínky pro individuální či skupinovou práci s dětmi i samotnou organizaci vzdělávání (spojování tříd je maximálně omezeno). Nastavena a pravidelně uskutečňována je hospitační činnost, probíhají porady učitelek v MŠ i společně se ZŠ, spolupráce se ZŠ se stále rozvíjí.

Téměř všechna výuka je vedena učitelkami s potřebnou odbornou kvalifikací. Učitelky i ředitelka školy si prohlubují profesní dovednosti s ohledem na vlastní zájem i potřeby školy, pro zajištění podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je výhodou učitelka s kvalifikací speciální pedagog. Vzhledem k organizačním a finančním možnostem malého subjektu pedagogické pracovnice vhodně využívají zejména formu webinářů, získané poznatky sdílejí a uplatňují ve vzdělávacím procesu.

ZŠ i MŠ vykonávají činnost v jedné budově, což umožňuje jak operativní řízení a každodenní návštěvy ředitelky školy v MŠ, tak i přirozené propojení. Zřizovateli se podařilo realizovat stavební úpravy (např. nový vstupní prostor), které spolu s obnoveným vybavením a estetickými změnami příznivě ovlivňují vzdělávání dětí i žáků. Od minulé inspekční činnosti došlo rovněž ke značnému materiálnímu posunu. V MŠ byl obměněn nábytek, pořízeny byly výškově rozlišené stolky a židle, dokoupeny pomůcky pro vzdělávání i motivaci dětí, o nové knihy byla doplněna dětská i učitelská knihovna. Nově uspořádaný

prostor tříd je přehledný, motivuje k aktivnímu poznávání a učení, přirozeně podporuje samostatnost dětí. Stavební úpravou bylo vyřešeno oddělení a odhlučnění jídelny od herny. V ZŠ od poslední inspekční činnosti proběhly také např. úpravy tříd a šaten. Průběžně jsou doplňovány didaktické pomůcky, byla obměněna a doplněna didaktická technika včetně pořízení počítačového vybavení a didaktických pomůcek pro výuku informatiky. Množství nástěnných pomůcek a žákovských výtvarů vhodně dotváří příznivé prostředí pro rozvoj žáků. Cílená podpora čtenářství je podložena vybavením nových úložných prostorů na knihy a obnovení knižního fondu. Oplocení školní zahrady umožňuje bezpečnější herní a pohybové vyžití dětí a žáků. Okolní přírodní prostředí, podněcuje environmentální vzdělávání a vytváření vztahu k regionu. Výhodou pro rozvoj tělesné zdatnosti dětí i žáků i konání akcí je prostorná tělocvična přímo v objektu školy. Příležitostí ke zlepšení a dalšímu rozvoji by bylo využití dalších prostor budovy pro potřeby školy, kdy by se mohly jak zlepšit nevyhovující podmínky pro uskladnění školních pomůcek tak jen omezené zázemí pro pracovníky ZŠ (např. společným prostorem pro pedagogické pracovníky je kabinet přeplněný pomůckami a ředitelna).

Hodnocení průběhu vzdělávání

Základní vzdělávání i předškolní vzdělávání probíhá podle aktualizovaných školních vzdělávacích programů. Vzdělávání probíhalo ve velmi příjemné, radostné a tvůrčí atmosféře, přátelské chování všech zaměstnanců vytvářelo prostředí přirozeně posilující sociální a komunikativní dovednosti dětí i žáků. Učitelky reagovaly citlivě na aktuální potřeby dětí i žáků, projevovaly respekt ke každému z nich.

Zhlédnutá výuka MŠ v dopoledním bloku byla plynulá, beze spěchu a déletrvajících prostojů. Příchozí děti si vybíraly z volně přístupných hraček, pomůcek a knih, kreslily, tvořily ze stavebnic, některé spolupracovaly v námětových hrách. Zapojovaly se rovněž do připravené ranní nabídky didakticky zaměřených aktivit, ne vždy ale byla zřejmá její návaznost na znalosti a schopnosti jednotlivých dětí umožňující další prohloubení a rozvoj. Při řízených aktivitách učitelky využívaly různé formy vzdělávání, které byly podpořeny nápaditými a poutavými pomůckami a motivačním provázáním. Po celý den převažoval aktivizující způsob učení prostřednictvím manipulačních činností, přímého prožitku, námětových her, kooperace, experimentů, vlastního objevování nebo řešení problémových úkolů a situací. K žádoucímu upevňování poznatků i řečových dovedností přispívalo průběžné zařazování tematicky zaměřených písní, říkadel nebo poslech příběhů. Zdravotně preventivní cvičení, pohybové hry i dostatečně dlouhý pobyt dětí venku napomáhal k fyzické zdatnosti a utváření zdravého životního stylu. Výrazně podporován byl vztah k přírodě a životnímu prostředí. Děti byly zapojovány do přípravy činností, vedeny k odpovědnosti za vlastní rozhodování a chování, samostatnosti při hygieně, sebeobsluze a stravování. Aktivitu a snahu dětí učitelky hodnotily motivačně, méně ale probíhala konkrétní popisná zpětná vazba směrem k případnému vzdělávacímu pokroku jednotlivců. Naopak vedení dětí k dovednosti sebehodnocení a zhodnocení průběhu činností bylo pravidelnou součástí vzdělávání.

Základní vzdělávání bylo kvalitně připravené, v části hodin měly učitelky kromě tématu i stanovené cíle zaměřené na rozvoj žáka. To příznivě ovlivňovalo efektivitu přímého pedagogického působení na jednotlivé žáky. Účelně byla zastoupena především individuální práce žáků společně s frontálním působením. Při výuce převládaly metody výuky, které vzhledem k nízkému počtu žáků byly efektivní a podporovaly častý individuální přístup ke všem žákům. V průběhu všech hodin prakticky každý žák měl opakovaně možnost bezprostředně jednat s učitelkou i zapojit se aktivně do činností. Metody umožňovaly

zařazovat činnosti i mimo lavice, což bylo přínosem pro soustředění žáků a prospívalo jim i relaxačně. Zadávaná samostatná práce logicky navazovala na přímé činnosti, byla smysluplná, přiměřená. Žáci při ní prokazovali nejen samostatnost, ale i schopnost samoučení se. V několika hodinách učitelky vhodně uplatnily mezipředmětové vztahy s výchovným využitím. Zájem o předmět často podporovaly zařazováním zajímavostí a propojením učiva s reálným životem s využitím znalostí žáků. Zdařile probíhalo vyvozování učiva se vzájemnými souvislostmi a zapojením žáků. Vzájemná komunikace učitelé se žáky byla vždy přátelská, pozitivní, podporováno bylo vzájemné naslouchání. Rychleji pracující žáci měli v některých případech připravené rozšiřující alternativní zaměstnání, což maximalizovalo efektivitu využití času. Příležitostí ke zlepšení je výraznější diferenciací obtížnosti a motivace žáků např. při výuce předmětů výchovného zaměření ve skupinách spojených ročníků. Hodiny byly většinou uzavřeny reflexí probraného učiva, zhodnocení průběhu hodiny a formativní zpětná vazba žákům o naplnění vzdělávacího cíle byly zařazovány výjimečně a jde o příležitost pro další metodický rozvoj. Využití didaktické techniky bylo smysluplné, podporovalo názornost výuky, ale i motivaci žáků.

Zájmové vzdělávání je uskutečňováno podle Školního vzdělávacího programu pro školní družinu. Činnost probíhá podle týdenní skladby zaměstnání s naplňováním oblastí stanovených ve školním vzdělávacím programu. S ohledem na roční období je zařazován pobyt účastníků venku s vycházkami do okolí školy.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Nízké počty dětí i žáků umožňují detailní znalost jejich potřeb i rodinného zázemí, což jsou velmi dobré předpoklady pro maximální uplatňování individuálního přístupu.

Projevy dětí v MŠ svědčí o postupném osvojování základních praktických dovedností a intelektových schopností. K sobě navzájem se děti chovaly kamarádsky, pomáhaly si, k dosažení společného cíle vzájemně spolupracovaly, dodržovaly zavedená třídní pravidla. Většinou se aktivně zapojovaly do činností, při plnění úkolů postupovaly podle pokynů, uplatňovaly jednoduché myšlenkové operace, dokázaly vyvodit závěry z realizovaných aktivit či experimentů. Měly přiměřeně rozvinutou jemnou i hrubou motoriku, ve své tvorbě prokazovaly zručnost, představivost a fantazii. Starší děti již dobře ovládaly dovednosti předcházející psaní a čtení, z vyjadřování byla zřejmá dostatečná slovní zásoba, výslovnost hlásek ale nebyla ještě u některých dobře vyvozena a zafixována. Nadstandardní znalosti prokazovaly i mladší děti v oblasti přírodovědné a environmentální. Bez obtíží se orientovaly v prostředí třídy i školy, samostatně byly při sebeobslužných činnostech, stravování i v hygienických návycích.

Učitelky sledují a zaznamenávají vývoj a pokroky jednotlivých dětí. Od letošního školního roku pracují s diagnostickým nástrojem v systému *Správa mateřských škol*, založily dětem diagnostická portfolia. Získané informace jsou již částečně propojovány se vzdělávacím procesem, příležitostí je využívat poznatky i pro motivaci k učení (jako součást formativní zpětné vazby) nebo důslednější individualizaci vzdělávací nabídky. Zákonní zástupci jsou o výsledcích vzdělávání svých dětí informováni při každodenním kontaktu s učitelkami, případně na individuálně dohodnutých konzultacích. Pomocí při prevenci rizik školní neúspěšnosti je stále se rozvíjející součinnost se ZŠ (vzájemné návštěvy, společné akce, projekty, setkávání učitelů k získávání zpětné vazby o úspěšnosti dětí při přechodu do první třídy). Naplňování cíle maximálně propojit činnost ZŠ a MŠ napomáhá např. organizace předčítání žáků pátého ročníku dětem MŠ, společné akce (školní akademie, pěvecká vystoupení), což utváří podmínky i pro vzájemnou sounáležitost dětí a žáků.

Žáci ZŠ jsou koncepčně vedeni k rozvoji osobnostních a občanských kompetencí (např. tolerance, samostatnost, schopnost samostudia), velký význam je věnován podpoře čtenářství. Dosaženou úroveň požadovaných výstupů základního vzdělávání učitelky zjišťují a ověřují vlastními evaluačními nástroji, např. ústním zkoušením, kontrolními pracemi a testy. Dílčí dovednosti a znalosti žáci prokazují také ve školních projektech a mimoškolních aktivitách. Ve školním roce 2023/2024 prospěla naprostá většina žáků s vyznamenáním, žádný nekonal opravnou zkoušku ani nebyl hodnocen stupněm nedostatečný. V nezávislém ověřování znalostí a dovedností dosáhli žáci školy výsledků na úrovni průměru republiky. Výsledky žáků jsou projednávány a konkrétně hodnoceny při jednáních pedagogické rady. Další opatření jsou přijímána podle potřeby ihned v průběhu školního roku na základě dobré znalosti individuální míry pokroku jednotlivých žáků. Individuální přístup, organizování reedukační péče speciálního pedagoga případně doučování nebo uplatňování plánů pedagogické podpory mají pozitivní vliv na velmi dobrou úspěšnost žáků a naplnění speciálních vzdělávacích potřeb jednotlivců. Minimum kázeňských problémů, nízká průměrná absence (necelých 80 zameškaných hodin na žáka za uplynulý školní rok) a projevovaná spokojenost žáků dokládají úspěšnost uplatňované koncepce směřování školy.

Zákonní zástupci dětí i žáků jsou o průběhu a výsledcích vzdělávání průběžně informováni a jsou s nimi preventivně konzultováni a řešeny případné výchovné a vzdělávací potíže jejich dětí, v případě potřeby jim je doporučena návštěva odborného pracoviště (např. logopedické, pedagogicko-psychologická poradna). Zákonní zástupci žáků dále získávají informace v rámci třídních schůzek, při individuálních návštěvách školy a prostřednictvím žakovských knížek. Škola se snaží zákonným zástupcům osvětovými akcemi vysvětlovat a zdůvodňovat uplatňované vzdělávací a výchovné postupy.

Vzdělávání vhodně doplňují mimoškolní akce školy. Děti a žáci (často společně) se např. zúčastňují plaveckého výcviku, navštěvují kulturně vzdělávací akce, jezdí na školní výlety, chodí na vlastivědné vycházky do okolí. Příznivý vliv na rozvoj klíčových kompetencí dětí má i obohacování vzdělávací nabídky různorodými aktivitami ve spolupráci s dalšími partnery, sounáležitost s širší veřejností i spoluúčast na akcích pořádaných obcí. Škola klade důraz na spolupráci s rodiči, zřizovatelem i místními složkami (např. Sokol).

Závěry

Vývoj školy

- rozšíření pedagogického sboru v MŠ s pozitivním dopadem na průběh a organizaci vzdělávání
- stavebními úpravami výrazné zlepšení materiálních podmínek pro vzdělávání dětí i žáků

Silné stránky

- respektující a empatický přístup k dětem, jednotné působení učitelek a účelné využívání jejich souběžného působení vytváří příjemné učební prostředí a posiluje harmonický rozvoj dětské osobnosti (3.2)
- rozmanité metody a formy práce s důrazem na učení prožitkem v MŠ (4.2)
- rodinné klima se vstřícným a respektujícím přístupem všech účastníků (MŠ, ZŠ i školní družiny) příznivě ovlivňující vzdělávání (2.2)
- využití možností malého počtu žáků v kolektivech ke zvýšenému individuálnímu přístupu (4.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- nižší míra poskytování konkrétní zpětné vazby ze strany učitelů směrem ke vzdělávacím pokrokům jednotlivých dětí v MŠ, v malé míře je využíváno formativní hodnocení jako prostředek rozvoje osobnosti dítěte (4.3)
- snížená pozornost funkčním závěrům hodin a konkrétní zpětné vazbě žákům ZŠ jako formativní podpoře jejich dalšího rozvoje (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- poskytovat zejména starším dětem v průběhu vzdělávání konkrétní zpětnou vazbu směrem k jejich pokrokům a možnému osobnímu rozvoji
- zaměřit se v MŠ na cílenou nabídku nepřímo řízených aktivit
- hledat možnosti k posílení oblasti logopedické prevence u dětí MŠ
- věnovat pozornost funkčním závěrům hodin a formativní zpětné vazbě žákům ZŠ o plnění vzdělávacích cílů vyučovacích hodin
- diferencovat obtížnost a motivaci žáků např. při výuce předmětů výchovného zaměření ve skupinách spojených ročníků
- dále zlepšovat omezené podmínky pro uskladnění školních pomůcek, zvláště pak omezené zázemí pro pedagogické pracovníky ZŠ

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní matrika – školní roky 2023/2024 a 2024/2025 (výběr z dokumentace)
2. Strategický plán rozvoje Základní školy Písečná ze dne 26. 8. 2024
3. Školní řády, vnitřní řády, aktuální znění
4. Školní vzdělávací programy, aktuální znění
5. Třídní knihy, školní rok 2024/2025
6. Záписы z jednání pedagogické rady, školní rok 2022/2023 a aktuální (výběr)

7. Rozvrhy hodin, školní rok 2023/2024
8. Plán kontrolní a hospitační činnosti na školní rok 2024/2025 a hospitací a záznamy z kontrolní činnosti ve školním roce 2023/2024
9. Rozpis přímé pedagogické činnosti v mateřské škole, školní rok 2024/2025
10. Portfolia a individuální záznamy o pokrocích dětí docházejících do mateřské školy ve školním roce 2024/2025 (výběr)
11. Doklady k zajištění bezpečnosti žáků (výběr), aktuální stav
12. Personální dokumentace k odborné kvalifikaci pedagogických pracovníků (výběr)
13. Dokumentace výchovného poradenství a školní prevence, aktuální stav
14. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2023/2024
15. Dokumentace vztahující se k vlastnímu hodnocení mateřské školy
16. Inspekční zpráva čj. ČŠIE-475/18-E

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jaroslav Loučka, školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

Bc. Daniela Růžová, kontrolní pracovnice

Mgr. Lenka Kárská, školní inspektorka

4. 12. 2024